

Team Mortis: Stille waters

Over het boek

Auteur: Bjorn Van Den Eynde

Uitgeverij: Baeckens Books

Jaar van uitgave: 2020

Over de maker

Bjorn Van den Eynde is een Vlaamse jeugdauteur uit de Kempen. Hij schrijft sinds een tiental jaar aan zijn reeksen Team Mortis en Carlo Cabana. Bjorn Van den Eynde is de neef van de bekende Vlaamse acteur Lucas Van den Eynde. Bjorn studeerde aan de Rits Hogeschool in de richting Audiovisuele Kunsten

Bjorn is naast schrijver ook actief in de televisiewereld. Hij werkt als scenarist en regisseur bij Studio 100 voor verschillende populaire (kinder)reeksen zoals Ghost Rockers, Amika, Galaxy Park en Het huis Anubis. Voor zijn Team Mortis-reeks mikt hij doelbewust op een ouder lezerspubliek dan voor zijn televisiewerk; zo houdt hij het voor zichzelf gevarieerd. Bjorn gaat graag met zijn personages op pad en heeft nog veel ideeën voor zijn reeksen. Hij is dus nog lang niet uitverteld. Zelf vindt Bjorn overal om zich heen inspiratie: "Je kan overal verhalen vinden. Volgens mij is de gouden tip: Verzamel allemaal puzzelstukjes uit je eigen leven en ervaringen die je leuk, spannend, ontroerend, intrigerend, vies, vuil, boeiend... vindt. Als je daarmee aan de slag gaat en origineel combineert, komt je eigen verhaal vanzelf".

"Stille waters" werd gelanceerd in het Boekenbeursloze jaar 2020, tot grote spijt van Bjorn; gelukkig werd hij door Tom De Cock over dit boek geïnterviewd tijdens de Digitale Boekenmarathon (<https://www.youtube.com/watch?v=1gwKTlz8LdY>).

1. VERHAAL

1.1 Korte inhoud

Erika en haar vriend en medeteamlid Andreas hebben ternauwernood een moordaanslag overleefd. Erika is fysiek aan de beterhand. Mentaal heeft ze het echter niet alleen heel moeilijk met haar eigen verwerkingsproces, maar ook omdat niemand kan voorspellen of Andreas ooit nog zal ontwaken uit zijn coma.

Ondertussen zijn de andere leden van het team Nielsen en Felix toegewezen aan een vreemde zaak in Spanje; jonge verdwenen klimaatactivisten worden gruwelijk verminkt dood teruggevonden, terwijl anderen veranderd lijken te zijn in moordmachines die mensen op een wrede wijze laten boeten voor hun misdaden tegen de natuur. Gezien het profiel van deze jonge ecowarriors moet de bloednerveuze IT-specialist Felix de leiding nemen in deze missie. Erika dringt zich tegen de zin van Nielsen (en stiekem tot opluchting van Felix) op om toch mee te gaan naar Spanje. Felix en Erika proberen wanhopig in een race tegen de klok het vertrouwen te winnen van de mysterieuze Danira Ybarra, de leidster van een groep militante klimaatjongeren die in een tentenkamp in de Sierra Nevada verblijven en van daaruit hun acties voorbereiden. Al gauw blijkt dat het Team zich te weinig heeft voorbereid op deze missie: welke geheimen verbergt de Ybarra-clan? Lukt het Erika om het raadsel te ontsluiten en haar teamgenoten te beschermen of zal ze nog meer mensen die haar dierbaar zijn verliezen?

1.2 Korte beschrijving hoofdpersonages

Erika Storm is een zestienjarig meisje met opvallende roodbruine haren en helblauwe ogen. Ze is één van de kernleden van Team Mortis, het officiële jongerenespionage-team van Interpol, maar is eigenlijk nog niet klaar voor een nieuwe missie. Ze wil niet aan zichzelf en aan de andere teamleden toegeven dat de wonden die ze heeft opgelopen bij de moordaanslag op haar en Andreas niet enkel van fysieke aard zijn. Erika dringt zich tegen beter weten in op aan de lopende missie van Nielsen en Felix nadat ze de nervositeit van Felix heeft opgemerkt over zijn rol als infiltrant in de gevaarlijke Ybarra-clan. Ze is doodsbang dat haar vriend Andreas zijn coma niet zal overleven tijdens haar afwezigheid, maar ze kan niet nog iemand verliezen zolang ze de kracht heeft dit te verhinderen.

Nielsen is de neef van Erika en een mede-teamlid binnen Team Mortis. Hij speelt normaal gezien een hoofdrol bij elke opdracht, maar dient voor deze missie ondersteunend te werk te gaan. Hij wil Erika niet bij deze griezelige missie betrekken maar beseft eigenlijk ook dat Felix ondersteuning nodig heeft bij zijn infiltratiepogingen. Nielsen is koel en betrouwbaar, een ideaal teamlid, maar beseft ook dat het team onderbemand en niet goed voorbereid is op deze missie.

De Franse tiener **Felix** is het vierde lid van Team Mortis en de beste vriend van Erica; hij is vooral de IT-specialist van het team en minder atletisch aangelegd dan zijn teamgenoten. Toch wordt hij uitgekozen om het vertrouwen te winnen van Javi Ortiz, de IT-specialist van de Ybarra-clan. Zijn technische vaardigheden zijn de enige troefkaart die het Team Mortis kan uitspelen om door te dringen tot de clan.

Danira Ybarra is de charismatische leidster van een groep klimaatjongeren die ecologisch verantwoord en veganistisch leven in een tentenkamp in de Spaanse bergketen, de Sierra Nevada. Danira is een fotomodel van rijke komaf dat samen met tientallen andere klimaatjongeren de wereld probeert wakker te schudden. Samen met een kernteam van een vijftal vertrouwelingen zet ze mediagenieke acties op voor de groene zaak. Haar vader werkt haar actief tegen en ook de politie kijkt steeds meer argwanend toe; de verdwenen en moordende jongeren waren allemaal lid van de Ybarra-clan. Danira beseft dat iemand het op haar of op haar clan heeft gemunt.

Alonso en Robin Duarte zijn twee kernleden van de clan. Vooral de wat norse Alonso is een grote steun voor Danira; hij voert zonder problemen moeilijke en gevaarlijke klussen uit. Jongere broer Robin staat iets minder hoog in de rangorde; hij is als een echte macho zeer geïnteresseerd in de bloedmooie Erica. De twee broers liggen wat overhoop met Fidel, de tweede in rang van de clan, omwille van een niet zo geslaagde vroegere missie.

Joie Nieves, een jonge Spaanse van arme komaf met een opvallend spleetje tussen haar tanden en **Vinya Toledano**, een aantrekkelijke opkomende actrice en *social media-star*, zijn beiden kernleden van de clan. Ze hebben allebei een oogje op de knappe en stoere Fidel.

Nyna Belmonte is op zoek naar haar jongere zus Coco; Coco verdween na de gruwelijke moord op haar lief Abran Melendez. Via een dubbelzinnig briefje wordt Nyna naar de Sierra Nevada gelokt, waar ze getuige is van de transformatie van Coco in een nietsontziende moordenaar. Wat is er met haar zus gebeurd? Wie is daarvoor verantwoordelijk en kan ze Coco nog redden?

De geheimzinnige **Mickey**, fan van Disney-artikelen, blijkt de grote mastermind te zijn achter alle problemen van de Ybarra-clan. Wie is hij en wat heeft het verhaal van Sancho en Nenita te maken met hem?

1.3 Cover

→ Wat betekent de titel volgens de lezers? Verschillende betekenissen:

- Stille Waters: kan verwijzen naar de coma van Andreas
- Het hoofdkwartier van Mickey blijkt bij een meer te liggen
- Stille waters: wie Mickey is en waarom hij zo'n gruwelijke haat koestert tegen bepaalde clanleden is een goed bewaard geheim
- Het verhaal van Nenita die gek werd van wroeging kan ook worden gezien als een stil water – een ondoordringbaar geheim

- Wie staat afgebeeld op de cover? (Andreas die in coma ligt? Eén van de slachtoffers van Mickey? Waarschijnlijk eerder het tweede aangezien er groenelementen rondom het bleke (dode?) gezicht zijn aangebracht en er aarde op het gezicht lijkt te zijn geworpen.)
- Wat voor idee gaf het coverbeeld? Waren de lezers geïntrigeerd door dit mysterieuze en wat oncomfortabele (misschien zelfs macabere) beeld? Of vonden de lezers de voorflap helemaal niet passen bij de rest van het verhaal?

1.4 Genre

Team mortis-boeken zijn actiethrillers/politieromans en staan garant voor een spannende plot, gekruid met een erg stevige portie geweld. Het is een serie die ondertussen al 11 boeken beslaat.

Van den Eynde schrijft met veel vaart. Het verhaal heeft ook heel veel actiemomenten.

Zelf stelt Van den Eynde dat er drie fundamentele basiselementen zijn voor een verhaal: karakters, plot en arena.

- Welke arena's zijn de lezers bijgebleven uit het boek?
 - Vervallen huis waar het team verblijft
 - De natuur van de Sierra Nevada
 - Het slachthuis
 - De autogarage
- Hebben de lezers de in het boek benoemde plekken opgezocht om een beeld te krijgen of laten ze hun verbeelding werken bij het lezen?
- Wat vonden de lezers van dit genre?
- Wat vonden ze van het geweld? (Er komen nogal veel bloederig beschreven moorden in het boek voor (tel even mee: twee gekruisigde jongeren, één iemand levend begraven, negen doden bij de overval op het slachthuis, verschillende zakenmannen die bij de mislukte aanslag op de autogarage toch worden vermoord, getraumatiseerde en mishandelde gevangenen)
- Vonden de lezers het geweld over the top? Of vonden ze het eerder 'filmisch'?

1.5 Vertelperspectief

Om zijn plot vooruit te sturen gebruikt Van den Eynde een klassiek maar erg goed werkend schrijftrucje: hij schrijft korte hoofdstukken, die vaak eindigen met een cliffhanger (spannend moment waarbij er iets de hoofdpersonages te wachten staat) en een scènwisseling waardoor de spannende cliffhanger dus niet in het volgende hoofdstuk onmiddellijk wordt besproken/opgelost. Hiervoor gebruikt de schrijver ook een wisselend vertelperspectief. Nu eens wordt het hoofdstuk geschreven vanuit het standpunt van Erica, dan weer vanuit Mickey of vanuit Danira. Zo weten wij als lezer soms meer dan de hoofdpersonages.

- Vonden de lezers dit een aangenaam vertelperspectief? Was het moeilijker of net gemakkelijker om het verhaal te blijven volgen? Bijvoorbeeld:
 - p.87: Mickey instrueert zijn handlanger Barto om de door hem ontvoerde IT-er Javi Ortiz samen aan te pakken, de sporen uit te wissen en beveelt ook om Felix en Erica van kant te maken indien ze een probleem vormen.
 - p.88: We switchen naar Nielsen die naar de woning van Javi Ortiz rijdt. Hij vindt een cruciaal spoor vooraleer het huis wordt opgeblazen (door handlangers van Mickey; dat weten wij als lezer uit het vorige hoofdstuk, maar Nielsen kan enkel speculeren dat het dezelfde personen zijn die Javi hebben ontvoerd). Het hoofdstuk eindigt met de vondst van het telefoonnummer van Nyna Belmonte.
 - p.92: Weer een switch naar Erica, die samen met Nielsen naar huis fietst maar wordt klemgereden (is dit dan de uitwerking van het dreigement van Mickey; nee het is Alonso die hen neerslaat en ondervraagt). Felix slaagt erin Erica en hemzelf te bevrijden door de politie te verwittigen en een computer te hacken.
 - p.101: We keren terug naar het perspectief van Javi Ortiz die hardhandig wordt aangepakt door Barto.

1.6 Schrijfstijl

- Björn Van Den Eynde schrijft veel voor televisie. Kun je een aantal elementen uit de televisiewereld (crimi- of politiereeksen) of uit andere spannende boeken terugvinden in dit verhaal?
 - Soundtrack – zie opdracht verder

- Verschillende verdachten die elk op hun beurt iets verdachts doen, waardoor zowel de hoofdpersonages als de kijkers/lezers in het duister blijven tasten.
- Twee puzzelstukken die pas op het einde in elkaar vallen (hier wordt zelfs een visuele truc bijna letterlijk toegepast: de foto waarop de vrienden en stiefbroer van Nenita te zien zijn, wordt beschreven en gezien door Nielsen en Nyna, maar wij als lezer blijven in het ongewisse p.211-213).
- Politie is laks in zijn aanpak en blijft achter de feiten aanhollen (de bomaanslag op het huis van Javi wordt niet onderzocht?).
- Dader is iemand die in het begin van het verhaal al aanwezig is op de achtergrond, maar nooit opvallend of die zelfs iets compleet tegenstrijdigs doet (zo wordt Erica gered door Mickey)
- Op het einde kan er geen hulp meer worden ingeroepen en is er een stand-off tussen de hoofdpersonages. Allemaal klassieke elementen die het verhaal voortstuwten en tegelijkertijd ook herkenbaar maken.

1.7 Langlopende serie

Dit is het elfde boek uit een serie. Om nieuwe lezers de kans te geven zich vertrouwd te maken met de hoofdpersonages en met hun backstory neemt Van den Eynde in het begin de tijd om alle teamleden opnieuw voor te stellen en vooral om uitleg te geven over de relatie Andreas – Erika.

- Lukt de schrijver hier in zijn opzet om zijn 'gekende' personages te introduceren? Was dit nodig of vond je dat dit het verhaal onderbrak?

2. VERWERKING

2.1 Klimaatactivisme via social media

De reden waarom de jongeren zich in een kamp hebben verenigd is omwille van klimaatactivisme (en niet om mensen gruwelijk te vermoorden).

- Wat vinden de lezers van de extreme acties van de opgedoekte Nieuwe Hemel groep (neerhalen vliegtuig)?
- Zouden de lezers iemand als Danira Ybarra volgen in het echt (of enkel op social media)? Waarom (niet)?
- Zijn de lezers begaan met klimaatproblematiek?
- Welk type klimaatactivist zijn de lezers:

https://doemee.greenpeace.nl/klimaatquiz/?_ga=2.1015095.723421347.1630179704-1216738449.1630179704

2.2 Soundtrack

Zoals hiervoor al wat besproken gebruikt Van den Eynde veel technieken uit de filmwereld (scène-wisselingen en cliffhangers), de bad guy blijkt een onopvallend nevenfiguur te zijn...

Je zou ook kunnen zeggen dat de auteur bij bepaalde scènes een soundtrack gebruikt:

Zo danst Erica in het begin van het boek (p.15) op het pianowerk van Chopin (Nocturne Op.9 No.2

<https://www.youtube.com/watch?v=9E6b3swbnWg>) en in de vervallen kerk wordt Amazing grace opgezet door Niguel (p.131) <https://www.youtube.com/watch?v=Tvt6E9N7AQw>

- Kunnen de lezers zelf een soundtrack verzinnen bij gebeurtenissen in het verhaal/personages; kan worden georganiseerd in groepjes met opzoeken via Youtube (Vb. Billie Eilish – Bad Guy; Pearl Jam – Alive ; Boudewijn De Groot – Meisje van zestien; ...)

3. VERDER LEZEN

- Meedogenloos (The Cruelty 1) / Scott Bergstrom (De Fontein, 2017) – met een iets ouder maar even pittig meisje als Erica als hoofdpersonage
 - Vic Falls Missions / Kate Kriske (Van Halewyck, 2016, 2017, 2018 en 2019)
 - Alex Rider-reeks /Anthony Horowitz (Clavis, diverse herdrukken) - verfilmd
 - Boy 7 / Mirjam Mous (Van Holkema en Warendorf, 2009)
 - Boy nobody-trilogie /Alan Zadoff (Calvis, 2013)
 - Woeker / Kenneth Opper en Maria Postema (vert.) (Condor, 2021)
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.